

OBČINA TRZIN

Peter Ložar, župan

ŠTEVILKA: 21-6/2021
DATUM: 14. 9. 2021

OBČINSKI SVET OBČINE TRZIN

ZADEVA: Odlok o razglasitvi cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena – druga obravnava

NAMEN: Sprejem odloka v drugi obravnavi

PRAVNA PODLAGA: Prvi odstavek 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) – ZVKD-1, 8. ter 16. člen Statuta Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 2/21 – uradno prečiščeno besedilo) in Poslovnik Občinskega sveta Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 12/20)

PREDLAGATELJ: Peter Ložar, župan Občine Trzin

POROČEVALKA: Ana Movrin, višja svetovalka župana za okolje in prostor

OBRAZLOŽITEV:

Občinski svet Občine Trzin je na predlog svetnice Alenke Marjetič Žnider na 16. redni seji, dne 26. 10. 2016, sprejel sklep, da soglaša z začetkom vodenja postopka za razglasitev župnijske cerkve svetega Florijana za kulturni spomenik lokalnega pomena in pooblašča župana, g. Petra Ložarja, za vložitev pobude za pripravo predloga za razglasitev kulturnega spomenika lokalnega pomena na Zavod za varstvo kulturne dediščine, Območno enoto Kranj (v nadaljevanju zavod). Sklep je bil objavljen v Uradnem vestniku Občine Trzin, št. 13/2016, z dne 27. 10. 2016. Občina je dne 18. 1. 2017 zavodu z dopisom poslala pobudo za razglasitev.

Zavod je z dopisom dne 16. 3. 2017 občini predlagal, da hkrati z razglasitvijo cerkve svetega Florijana (EŠD 2022) z odlokom zavaruje tudi prazgodovinsko naselbino Onger (EŠD 20455) ter napovedal pripravo strokovne podlage za razglasitev. Priprava strokovne podlage se je zaradi menjave kadrov (arheologov) na zavodu zamikala, zato je občina v letu 2019 v sklopu pobude za zavarovanje, v soglasju z župnijo in zavodom, prioritarno pristopila k pripravi podlag za zaščito cerkve in naročila restavratorsko - konzervatorske raziskave, ki jih je vodil konservator in restavrator Jernej Mali pod nadzorom konzervatorske svetovalke Maje Avguštin z Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Izsledki raziskav predstavljajo prvo od strokovnih podlag, potrebnih za izvajanje gradbenih in vzdrževalnih del na zunanjščini in v notranjosti cerkve z občutljivostjo do zgodovinskega razvoja objekta in zanimivejših elementov dediščine. Prvotno predvidena predstavitev župniji in občinskim svetnikom je bila zaradi epidemije z marca prestavljena na september 2020. Odkriti deli dediščine so bistven prispevek k argumentaciji za razglasitev spomenika, kot je določena v 11. členu ZVKD-1.

Občina je na podlagi navedenih odkritij dne 2. 2. 2021 z dopisom na zavod poslala ponovno pobudo za razglasitev cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena in ga pozvala, da na podlagi predložene dokumentacije in skladno z določili ZVKD-1 ponovno preveri, ali nepremična dediščina izpolnjuje zakonsko predpisane kriterije ter kriterije strokovnega vrednotenja, da se razglasi za kulturni spomenik lokalnega pomena, ter da pripravi predlog za razglasitev z gradivom za pripravo odloka.

Zavod je 23. 3. 2021 občini posredoval obvezne elemente predloga za razglasitev. Skladno s petim odstavkom v navezavi na drugi odstavek 12. člena ZVKD-1 je občina dne 2. 4. 2021 Župnijo Trzin seznanila s predlogom za razglasitev ter jo prosila, da se do predloga opredeli. Župnija je 3. 5. 2021 občini poslala potrditev predloga in strinjanje, da se sprejme odlok o razglasitvi.

Občinski svet Občine Trzin je na 20. redni seji, dne 23. junija 2021, v prvem branju obravnaval osnutek O D L O K A o razglasitvi cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena. V drugem branju predloženi predlog odloka je identičen besedilu osnutka iz prvega branja, saj na prvem branju s strani svetnikov ni bilo podanih pripomb.

Osnovni namen zavarovanja je zagotoviti dolgoročno ohranjanje in varovanje kulturne dediščine. Občina je od svoje ustanovitve do danes z dvema odlokoma zavarovala naslednje kulturne spomenike:

1. Spomenik Cenetu Štuparju, EŠD 11939 (ODLOK o razglasitvi zgodovinskih spomenikov Občine Trzin za kulturne spomenike lokalnega pomena (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 8/01)
2. Spomenik padlim borcem NOB, EŠD 12639 (ODLOK o razglasitvi zgodovinskih spomenikov Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 8/01)
3. Spominska plošča akcijam slovenske teritorialne obrambe, EŠD 12640 (ODLOK o razglasitvi zgodovinskih spomenikov Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 8/01)
4. Rojstna hiša Ivana Hribarja, EŠD 12641 (ODLOK o razglasitvi Jefačn'kove domačije za kulturni spomenik lokalnega pomena (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 9/08 in 1/09)

Aktualen ostaja predlog zavoda, da se za spomenik razglasi še: Trzin - Prazgodovinska naselbina Onger, EŠD 20455.

Konkreten namen razglasitve cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena je, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

- veduta na spomenik in od spomenika,
- lokacija cerkve z vsemi arheološkimi plastmi,
- cerkvena stavba v celoti, njena namembnost, zunanost in notranost z vsemi gradivi in opremo.

Gre za zaščito stavbne dediščine z najdaljšo kontinuiteto v občini, saj najstarejše najdbe segajo v že 14. stoletje. Cerkev je v pisnih besedilih prvič omenjena leta 1526. Leta 2026 bomo torej obeležili okroglih 500 let prve omembe cerkve.

FINANČNE POSLEDICE:

Sprejem odloka nima finančnih posledic.

PREDLOG SKLEPA:

Na podlagi prvega odstavka 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg), 8. ter 16. člena Statuta Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 2/21 – uradno prečiščeno besedilo) in Poslovnika Občinskega sveta Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št. 12/20) je Občinski svet Občine Trzin na 21. redni seji, dne 6. oktobra 2021, sprejel naslednji

SKLEP

Sprejme se Odlok o razglasitvi cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Številka: 21-6/2021

Datum: 6. 10. 2021

Župan Občine Trzin

Peter LOŽAR, l. r.

PRILOGE:

- Odlok o razglasitvi cerkve svetega Florijana v Trzinu za kulturni spomenik lokalnega pomena (predlog);

Na podlagi prvega odstavka 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) in 16. člena Statuta Občine Trzin (Uradni vestnik Občine Trzin, št.8/20, 15/20 in 2/21 (UPB1)) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. 6224-04/2021-2 z dne 3. 3. 2021, je Občinski svet Občine Trzin na 21. redni seji, dne 6. oktobra 2021, sprejel

O D L O K
o razglasitvi cerkve svetega Florijana v Trzinu
za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine: Trzin – Cerkev sv. Florijana, EŠD 2022 (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

2. člen

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:

- gre za edino cerkev v Občini Trzin, zato svojo umestitvijo v prostor še vedno predstavlja urbanistično in duhovno središče starega dela Trzina;
- cerkev je bila večkrat predelana, vendar ostanki prvotne cerkve na tej lokaciji segajo v zgodnji srednji vek;
- glavni in oba stranska oltarja so datirani in so bili izdelani leta 1725;
- lesene antependije je poslikal domačin in naš največji baročni iluzionistični slikar Franc Jelovšek. Na antependiju glavnega oltarja se je ohranila najstarejša znana podoba cerkve svetega Florijana, ki ima nad baročnim portalom v trikotnem čelu prav tako naslikano letnico 1725;
- v cerkvi svetega Florijana je domnevno Plečnikova oprema, ki je nastala okoli leta 1958. Dela naj bi nadzoroval Plečnikov učenec in asistent Anton Bitenc.

(2) Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:

- veduta na spomenik in od spomenika,
- lokacija cerkve z vsemi arheološkimi plastmi,
- cerkvena stavba v celoti, njena namembnost, zunanost in notranost z vsemi gradivi in opremo.

3. člen

(1) Spomenik obsega naslednje nepremičnine:

katastrska občina	parcelna številka	cela / del	številka stavbe	lastnik
Trzin (1961)	138	cela	986	Župnija Trzin
Trzin (1961)	137/2	cela	/	Župnija Trzin
Trzin (1961)	140/2	cela	/	Župnija Trzin

(2) Meje spomenika so določene na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:500 in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.

(3) Izvirnike načrtov iz prejšnjega odstavka hranita Občina Trzin (v nadaljnjem besedilu: občina) in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje vedut na spomenik in s spomenika na okolico,
- celostno ohranjanje imenovanih varovanih elementov spomenika,
- zagotavljanje ustrezne namembnosti celote in posameznih enot skladno z varovanimi vrednotami spomenika
- podreditev vseh posegov v spomenik ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi

- prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika, če je spomenik ali njegov varovani del okrnjen, je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovi delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite spomenika ali njegovih delov
- prepoved postavljanja ali gradnje trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam ali oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda
- možna je označitev spomenika, s primerno oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov ter neposredne okolice
- redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov ter neposredne okolice
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenavo
- za kulturne spomenike z umetnostnimi oziroma arhitekturnimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa ohranjanje vseh ovrednotenih likovnih značilnosti zunanosti in notranosti posameznih delov in opreme, kjer je ta del posamezne enote, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- za notranjo opremo velja varstveni režim, ki določa: ohranjanje in redno vzdrževanje opreme v celoti, v njeni funkciji, izvirnosti in neokrnjenosti (v barvi, legi, materialu, obliki, strukturi, velikosti). Dovoljeno je strokovno nadzorovano konserviranje- restavriranje izvernih prvin z rekonstrukcijo avtentične podobe opreme. Dovoljena sta premeščanje in raba opreme, kadar je to del funkcije predmeta ali objekta, razen v primerih, če raba ogroža obstoj te opreme;
- vsa dela v cerkvi naj izvajajo izvajalci, ki imajo ustrezne pozitivne reference Zavoda s področja dela, ki ga opravljajo. Konservatorsko restavratorska dela v cerkvi lahko izvajajo zgolj konservatorji restavratorji;
- za vse posege v spomenik si je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje pristojnega javnega zavoda.

5. člen

Lastnik, posestnik in upravljavec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogroziti spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

6. člen

Označitev spomenika je potrebno izvajati v skladu s Pravilnikom o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov, Uradni list RS, št. 57/2011

7. člen

Za vse posege v spomenik, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda.

8. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

9. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

10. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Občine Trzin.